

Oponentský posudek habilitační práce

Vestibulární kompenzace při jednostranné periferní vestibulární lézi

MUDr. Zdeněk Čada, Ph.D.

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK a FN Motol

MUDr. Zdeněk Čada pro svoji práci zvolil formu komentářů k souboru jeho prací na výše zmíněné téma. Celkem se jedná o soubor 5 publikací, z toho u 3 je MUDr. Čada prvním autorem. Všechny práce (z let 2016-19) tvoří jeden koncepční celek.

Vestibulologie je dlouhodobým profesionálním zaměřením kolegy Čady, což dokládá jeho bohatá publikační aktivita, včetně monografie *Závratě* (2017) od nakladatelství Tobiáš. Tato kniha je první a jedinou publikací v českém jazyce, která komplexně zpracovává celou problematiku závratí z moderního pohledu.

Celkově má práce 72 stran, z toho je 16 stran věnováno teoretickému úvodu do problematiky anatomie, fyziologie a patofyziologie řízení rovnováhy, na 2 stranách jsou definovány cíle práce a na 4 stranách metodika práce. Souhrn hlavních výsledků předkládaných prací je obsažen na 10 stranách. Následuje diskuse na 6 stranách. Závěry jsou shrnuty na 2 stranách. V přílohách nalezneme použité dotazníky a mimo řádné číslování i kopie relevantních článků.

Úvod je velmi přehledný a čtivý. Kromě základního popisu rovnovážného ústrojí, kandidát vysvětluje centrální kompenzaci periferní vestibulární poruchy. Malinko nelogicky je zařazena podkapitola o vestibulárním schwanomu bez obsahového napojení na předchozí text.

Dr. Čada zvolil velmi přehledný systém, kdy jsou všechny podkapitoly postupně rozdělené dle jednotlivých publikací. Srozumitelně definuje cíle jednotlivých publikací. Hledá faktory, které ovlivňují efektivitu pooperační vestibulární kompenzace po resekci vestibulárního schwanomu – afunkčnost centrálních vestibulárních drah, habituace po předoperační chemické vestibulární ablaci, pooperační vestibulární rehabilitaci a stav psychiky. Další cíl je zaměřený využití metody vHIT na stanovení reziduální vestibulární aktivity po resekci vestibulárního schwanomu.

Metodika všech přiložených publikací je správně zvolená a dostačující. V práci je popsána spíše stručně, což ale nevádí, protože je metodika detailně popsána v přiložených článcích. Práce zahrnují různé skupiny pacientů rekrutované v letech 2009-2017 po resekcích vestibulárních schwanomů. Kromě vestibulárních parametrů používá řadu dotazníků zaměřených na kvalitu života, na poruchu rovnováhy a na psychický stav. Vyjádření výsledků pomocí tabulek a grafů odpovídá standardním požadavkům a přidává na srozumitelnosti.

Kvalita výsledků je již potvrzena přiloženými publikacemi v kvalitních časopisech. Práce předkládají jednoznačně nové poznatky. Dr. Čada a jeho spoluautoři nezjistili vliv funkční centrální složky okulomotoriky a taky nepotvrdili přínos předoperační chemické labyrintektomie na efektivitu pooperační vestibulární kompenzace. Zcela jistě je pozoruhodný zjištěný rozdíl subjektivního vnímání 3D optokinetické stimulace. Byla potvrzena účinnost pooperační rehabilitace (nezávisle na předoperační prehabituaci). V poslední publikaci byla potvrzena výborná citlivost metody vHIT ve stanovení reziduální vestibulární funkce ipsilaterálně po odstranění nádoru vestibulární porce 8. hlavového nervu. Ačkoli klasická kalorimetrie naznačovala úplnou areflexii, tak vHIT zachytil slabší reziduální funkčnost.

Diskuse je opět rozdělená dle jednotlivých článků. Je spíše stručná, nicméně se zabývá všemi významnými výsledky. Detailnější popis je dostupný v příložených publikacích.

Celkové hodnocení:

Práce je zpracována velmi přehledně, ze stylistického hlediska velmi čistě. Text je čtivý. Zaznamenal jsou minimum gramatických chyb, jejichž počet je výrazně nižší než u prací tohoto rozsahu. Práce respektuje všechny zásadní etické principy. MUDr. Zdeněk Čada předkládá kvalitní habilitační práci opírající se o publikační výstupy v časopisech s impakt faktorem. Práce přináší **nové poznatky**. Moje kritické poznámky jsou spíše formálního charakteru.

Předložená habilitační práce splňuje svým rozsahem a obsahem nároky na habilitační práci podle § 72 odst. 3 Zákona o vysokých školách (č.111/1998 Db.).

Z těchto důvodů ji **doporučuji k přijetí** v předložené formě a na jejím základě **udělení titulu docent** v oboru otorinolaryngologie.

jako podklad pro habilitační řízení

Otázky na kandidáta:

1/ V pracích použil kandidát validované české verze jednotlivých dotazníků?

2/ Jaké formy vestibulární rehabilitace a v jaké časové následnosti po resekčním výkonu jsou v praxi používány na ORL klinice FN Motol.

V Olomouci dne 23. dubna 2020

doc. MUDr. Richard Salzman, Ph.D.
přednosta

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku
Fakultní nemocnice Olomouc

Univerzita Palackého v Olomouci | Lékařská fakulta

I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc, Czech Republic

